

IETEIKUMI PIEGĀDĀTĀJU ATLASEI

ATVESEĻOŠANAS FONDA DAUDZDZĪVOKĻU MĀJU ENERGOEFECTIVITĀTES PROGRAMMĀ

SATURS

1. TERMINU SKAIDROJUMI	2
2. IETEIKUMI PIEGĀDĀTĀJU ATLASES PLĀNOŠANAI.....	3
3. PIEGĀDĀTĀJU ATLASES VEIKŠANAS BRĪDIS.....	4
4. PIEGĀDĀTĀJU ATLASES VEIDA IZVĒLE.....	5
5. IETEIKUMI TIRGUS IZPĒTES VEIKŠANAI	5
5.1. TIRGUS IZPĒTES PRIEKŠMETA APRAKSTS.....	5
5.2. TIRGUS IZPĒTES NORISE	6
6. IETEIKUMI PIEGĀDĀTĀJU ATLASES VEIKŠANAI.....	8
6.1. PIEGĀDĀTĀJU ATLASES PRIEKŠMETA APRAKSTS.....	9
6.2. PIEGĀDĀTĀJU ATLASES NORISE	10
7. NORĀDĪJUMI LĪGUMOS IEKĻAUJAMĀM PRASĪBĀM	13
1.pielikums.....	15
2.pielikums.....	16
3.pielikums.....	17
NODERĪGI MATERIĀLI.....	18

Akciju sabiedrības „Attīstības finanšu institūcija ALTUM” (turpmāk – Altum) izstrādāto ieteikumu piegādātāju atlases veikšanai mērķis ir nodrošināt krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanu un piešķirtā finansējuma efektīvu izmantošanu daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas projektos, kas īstenoti atbilstoši [Ministru kabineta 14.07.2022. noteikumiem Nr. 460](#) “Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena “Energoefektivitātes uzlabošana” 1.2.1.1.i. investīcijas “Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana un pāreja uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu” īstenošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.460).

1. TERMINU SKAIDROJUMI

Interešu konflikts – šo ieteikumu izpratnē ir situācija, kurā jebkuras projekta īstenošanā vai administrēšanā iesaistītās personas funkcijas neatkarīgi un objektīvi traucē pildīt iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādam citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm.

Korupcija – šo ieteikumu izpratnē ir darbība, kas noteikta Eiropas Komisijas regulas Nr.2018/1046¹ 136. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktā, tai skaitā darbība, ar kuru jebkura projekta īstenošanā vai administrēšanā iesaistīta persona tieši vai pastarpināti pieprasa vai saņem jebkāda veida labumu sev vai kādai trešajai personai vai akceptē šāda labuma apsolījumu, lai veiktu darbību vai atturētos no saviem pienākumiem atbilstīgas darbības, vai lai veiktu savas funkcijas tādā veidā, kas kaitē vai, ļoti iespējams, varētu kaitēt Eiropas Savienības finanšu interesēm. Tāpat šo ieteikumu izpratnē par korupciju ir uzskatāma darbība, ar kuru jebkura projekta īstenošanā vai administrēšanā iesaistīta persona tieši vai ar starpnieku apsola, piedāvā vai dod jebkāda veida labumu kādai projekta īstenošanā vai administrēšanā iesaistītai personai vai trešajai personai, lai projekta īstenošanā vai administrēšanā iesaistītā persona veiktu darbību vai atturētos no saviem pienākumiem atbilstīgas darbības vai lai veiktu savas funkcijas tādā veidā, kas kaitē vai, ļoti iespējams, varētu kaitēt Eiropas Savienības finanšu interesēm;

Krāpšana – šo ieteikumu izpratnē ir darbība, kas noteikta Eiropas Komisijas regulas Nr.2018/1046² 136. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktā, tai skaitā jebkura darbība vai bezdarbība, bet gadījumā, ja šī darbība pieļauta piegādātāju atlasē, ja tā ir izdarīta, lai gūtu nelikumīgu labumu pārkāpuma izdarītājam vai kādam citam, radot zaudējumus Eiropas Savienības finanšu interesēm, kura saistīta ar:

- a) kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu paziņojumu vai dokumentu izmantošanu vai iesniegšanu, kā rezultātā notiek līdzekļu vai aktīvu nelikumīga piesavināšanās vai to nelikumīga ieturēšana no Eiropas Savienības budžeta vai budžetiem, ko pārvalda Eiropas Savienība vai kas tiek pārvaldīti tās uzdevumā;
- b) informācijas neizpaušanu, ar ko tiek pārkāptas īpašas saistības, radot tādas pašas sekas;
- c) šādu līdzekļu vai aktīvu nepareizu izmantošanu, kas neatbilst mērķiem, kuriem tie tika sākotnēji piešķirti.

Pilnvarotā persona – šo ieteikumu izpratnē ir juridiska persona, tai skaitā dzīvokļu īpašnieku biedrība, energoservisa kompānija vai projekta vadītājs, kuru dzīvokļu īpašnieki vai dzīvokļu

¹ [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula \(ES, Euratom\) 2018/1046 \(2018. gada 18. jūlijs\) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas \(ES\) Nr. 1296/2013, \(ES\) Nr. 1301/2013, \(ES\) Nr. 1303/2013, \(ES\) Nr. 1304/2013, \(ES\) Nr. 1309/2013, \(ES\) Nr. 1316/2013, \(ES\) Nr. 223/2014, \(ES\) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu \(ES, Euratom\) Nr. 966/2012](#)

² turpat

Īpašnieku kopība pilnvarojusi viņu vārdā īstenot projektu, kā arī slēgt līgumus un parakstīt ar tiem saistītos darījuma dokumentus par atbalsta saņemšanu un izpildīt šos līgumus.

Pasūtītājs – šo ieteikumu izpratnē ir pilnvarotā persona vai cita persona, kas pilnvarotās personas uzdevumā veic piegādātāju atlasī.

Piegādātājs – šo ieteikumu izpratnē ir jebkurš pakalpojuma sniedzējs, tai skaitā būvkomersants, kurš iesniedzis piedāvājumu piegādātāju atlasē.

Piegādātāju atlase - šo ieteikumu izpratnē ir tirgus izpēte vai [Ministru kabineta 28.02.2017. noteikumos Nr.104](#) "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem" (turpmāk – MK noteikumi Nr.104) noteiktā iepirkuma procedūra, ja pilnvarotā persona ir Publisko iepirkumu likuma vai Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma subjekts.

Projekts – šo ieteikumu izpratnē ir dokumentu, pakalpojumu un pasākumu kopums, kas aptver projekta vadību, pieteikumu Altum atbalsta rezervēšanai, pieteikumu atbalsta saņemšanai, atbalstu tehniskās dokumentācijas izstrādei, autoruzraudzību, būvuzraudzību, daudzdzīvokļu mājas energoefektivitātes uzlabošanas darbus un pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un tiek pabeigts ar primārās enerģijas ietaupījuma novērtējumu un kapitāla atlaides izmaksāšanu.

2. IETEIKUMI PIEGĀDĀTĀJU ATLASES PLĀNOŠANAI

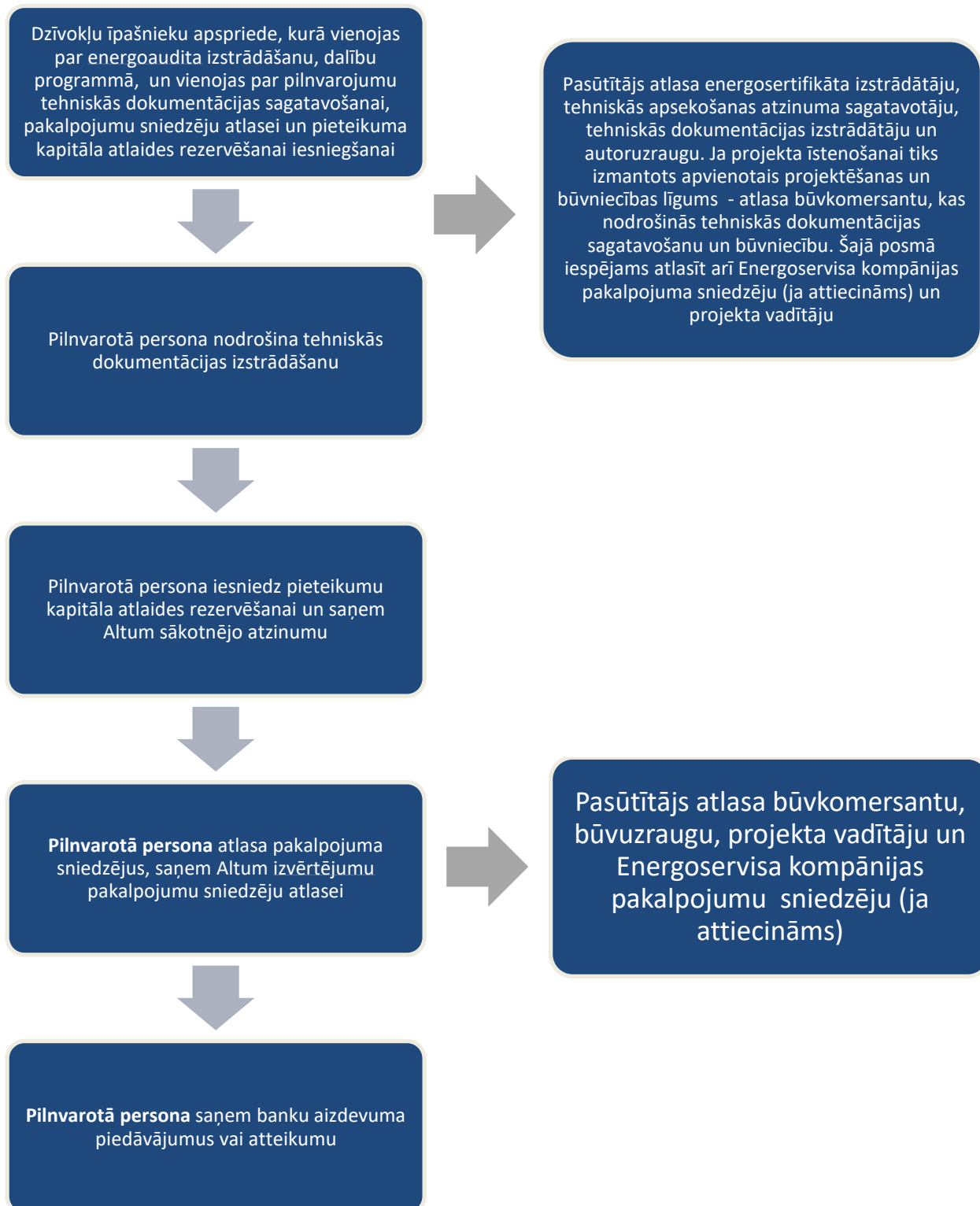
Lai būtu iespējams noteikt projekta īstenošanai nepieciešamās izmaksas pieteikuma kapitāla atlaides rezervēšanai sagatavošanai un iesniegšanai Altum atbilstoši MK noteikumu Nr.460 64.punktam, kā arī paredzamās līgumcenas noteikšanai pilnvarotā persona var veikt tirgus cenas priekšizpēti. To var veikt, piemēram, šādos veidos:

- veicot saraksti ar potenciālajiem piegādātājiem, lūdzot iesniegt informatīvu cenas piedāvājumu;
- veicot telefonisku potenciālo piegādātāju aptauju;
- izpētot piegādātāju sniegto komercinformāciju tīmekļvietnēs, brošūrās, bukletos, katalogos un tml.;
- izpētot publiski pieejamo informāciju par citu pasūtītāju noslēgto līdzīgu pakalpojumu līgumu izmaksām, piemēram, iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk – IUB) publikāciju vadības sistēmā <https://info.iub.gov.lv/lv/meklet>;
- būvdarbu izmaksu noteikšanai var tikt izmantots būvprojekta tehniski ekonomiskais pamatojums, sertificēta speciālista sagatavots izmaksu aprēķins vai būvdarbu, kuriem netiek izstrādāts tehniskais projekts – sertificēta speciālista veikta objekta novērtējuma rezultātā sagatavots aprēķins (kontroltāme). Jāņem vērā, ka gadījumā, ja minētie dokumenti ir vecāki par 12 mēnešiem, tos ir jāaktualizē, izmantojot, piemēram, statistikas datus noteiktos koeficientus par būvdarbu un būvmateriālu cenu izmaiņām.

Tirgus cenas priekšizpētē iegūto informāciju pilnvarotā persona var izmantot, sagatavojot projekta izdevumu kopsavilkumu par visām plānotajām projekta attiecināmajām izmaksām, kā arī izvēloties atbilstošu piegādātāju atlases veidu. Jāņem vērā, ka nav atļauts sadalīt daļās būvdarbu projektus, paredzamās piegādes vai pakalpojumus, lai izvairītos no attiecīgās piegādātāju atlases procedūras piemērošanas. **Ja piegādātāju atlases priekšmets ir līdzīgas preces, pakalpojumi vai būvdarbi, kuriem ir līdzīgs piegādātāju loks un viens mērķis, piegādātāju atlases paredzamo līgumcenu nosaka kā pasūtītāja plānoto kopējo samaksu par līguma izpildi visā projekta īstenošanas laikā.**

3. PIEGĀDĀTĀJU ATLASĒS VEIĶŠANAS BRĪDIS

Projekta dzīves cikla soļi³

³ Visus projekta dzīves cikla soļus iespējams apskatīt Altum prezentācijā: <https://www.slideshare.net/ALTUMlv/projekta-dzives-cikli-253085207>

4. PIEGĀDĀTĀJU ATLASĒS VEIDA IZVĒLE

Pasūtītājs veic piegādātāju atlasī **atbilstoši tā juridiskajam statusam:**

- dzīvokļu īpašnieku biedrība, energoservisa kompānija vai projekta vadītājs, kas ir privāto tiesību juridiskā persona, veic piegādātāju atlasī **tirgus izpētes veidā** (šo ieteikumu 5.sadaļā);
- pilnvarotā persona vai projekta vadītājs, ja tas veic atlasī pilnvarotās personas uzdevumā, kas ir Publisko iepirkumu likuma vai Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma subjekts (piemēram, pašvaldības kapitālsabiedrība), piegādātāju atlasī veic, piemērojot **MK noteikumos Nr.104 noteikto iepirkuma veikšanas kārtību** (šo ieteikumu 6.sadaļā).

Piegādātāju atlasē veikšanā būtu jāiesaista vismaz divus pasūtītāja pārstāvjus, piemēram, ar rīkojumu izveidojot piegādātāju atlasē komisijū. Piegādātāju atlasē komisijā izveide nav nepieciešama, ja piegādātāju atlasē piedalās visas pilnvarotās personas amatpersonas vai pilnvarotās personas amatpersonas ar lēmumu ir pilnvarojušas konkrētas personas veikt piegādātāju atlasī.

5. IETEIKUMI TIRGUS IZPĒTES VEIKŠANAI

5.1. TIRGUS IZPĒTES PRIEKŠMETA APRAKSTS

Pirms tirgus izpētes uzsākšanas pasūtītājam jā sagatavo tirgus izpētes priekšmeta aprakstu. Tirgus izpētes priekšmeta aprakstam ir jābūt sagatavotam tā, lai potenciālais piegādātājs varētu sagatavot pilnvērtīgu piedāvājumu, savukārt pasūtītājs – salīdzināt piegādātāju piedāvājumus un izvēlēties savām vajadzībām un iespējām vispiemērotāko piedāvājumu.

ievērbai! *Kaut arī tehniskās dokumentācijas un autoruzraudzības pakalpojumu specifika atšķiras un pastāv zināma laika nobīde starp sniedzamajiem pakalpojumiem (atsevišķos gadījumos pat vairāki gadi), abiem pakalpojumiem ir kopīgs mērķis – nodrošināt būves tehniskās dokumentācijas izstrādi un būvdarbus atbilstoši tehniskajai dokumentācijai, turklāt jau sākotnēji ir zināms, ka pakalpojumu sniegs viens un tas pats piegādātājs, jo Būvniecības likuma 16.panta trešā daļa noteic, ka būvprojekta izstrādātājam ir tiesības veikt autoruzraudzību. Līdz ar to pasūtītājam, veicot tirgus izpēti tehniskās dokumentācijas izstrādes līguma noslēgšanai, paredzamās līgumcenas noteikšanai ir jāņem vērā arī plānotās autoruzraudzības pakalpojuma izmaksas. Ieteicams vienlaicīgi veikt piegādātāju atlasī tehniskās dokumentācijas izstrādes un autoruzraudzības pakalpojuma līguma noslēgšanai, lai izvairītos no riska, ka piegādātājs piedāvā veikt tehniskās dokumentācijas izstrādi par zemāku cenu, savukārt pēc tam piedāvā veikt autoruzraudzību par cenu, kas daudzkārt pārsniedz šī pakalpojuma tirgus cenu, tādējādi faktiski kopējās pakalpojuma izmaksas ir daudz augstākas nekā tad, ja piedāvājuma izvēlē tiktu ņemta vērā abu šo pakalpojumu kopējā cena. Šādā gadījumā ieteicams līgumā paredzēt iespēju noteiktā procentuālā apmērā pārskatīt piedāvāto autoruzraudzības pakalpojuma cenu gadījumos, ja no līguma slēgšanas par tehniskās dokumentācijas izstrādi līdz autoruzraudzības pakalpojuma sniegšanas uzsākšanai ir pagājis noteikts periods un piegādātājs spēj objektīvi pamatot izmaksu pieaugumu.*

Tirgus izpētes priekšmeta aprakstā vēlams norādīt būtiskākos potenciālā līguma izpildes parametrus, kas var ietekmēt piegādātāja piedāvāto cenu. Piemēram, pakalpojuma līguma gadījumos līguma izpildes galvenie parametri varētu būt piegādātāja galvenie pienākumi un plānotais līguma izpildes termiņš, būvdarbu līguma gadījumā - izmaksu aprēķinā vai kontroltāmē paredzētie darbu apjomi, arī plānotais līguma izpildes termiņš. Pasūtītājam

jāapsver nepieciešamība tirgus izpētes priekšmeta aprakstā būvkomersantu atlasei paredzēt piegādātāja pienākumu finanšu piedāvājumā paredzēt finanšu rezervi pasūfītāja noteiktā procentuālā apmērā. Šādā gadījumā tirgus izpētes priekšmeta aprakstā jāiekļauj nosacījumi, kādos gadījumos šī finanšu rezerve tiks izmantota, piemēram, līgumā neparedzētu papildu darbu vai izmaksu sadārdzinājuma segšanai. Tirgus izpētes priekšmeta aprakstā jābūt arī norādītam piedāvājuma izvēles kritērijam, piemēram, zemākā cena.

Tirgus izpētes priekšmeta apraksta sagatavošanu nebūtu jāuztīc potenciālajam piegādātājam, jo šādā gadījumā iespējams konkurences pārkāpuma risks.

Ieteikums! Lai novērstu risku, ka tiek radītas aizdomas par tirgus izpētes priekšmeta apraksta izstrādi konkrēta piegādātāja interesēs, tirgus izpētes priekšmeta aprakstā būtu iekļaujama atsauce uz piegādātāja tiesībām piedāvāt ekvivalentus materiālus, zīmolus un tml.

Tirgus izpētes priekšmeta aprakstā bez objektīva pamatojuma nedrīkstētu iekļaut norādes uz specifisku izcelsmi, īpašu procesu, kas raksturo tikai kāda konkrēta piegādātāja preces vai pakalpojumu, zīmolu, patentu vai specifisku preču veidu, kas noteiktiem piegādātājiem vai precēm rada priekšrocības vai noraidīšanas iemeslu.

Izvēloties potenciālos piegādātājus, kurus uzaicināt iesniegt piedāvājumu tirgus izpētē, pasūfītājam ir jāveic potenciālo piegādātāju izpēte [Uzņēmuma reģistra tīmekļa vietnē](#) un jāpārlicinās, ka šie potenciālie piegādātāji faktiski darbojas attiecīgā pakalpojuma jomā un tie nav savstarpēji saistīti (piemēram, piegādātāji neatrodas vienā adresē, piegādātājiem nav vienas un tās pašas amatpersonas (autorizējoties Uzņēmuma reģistra datu bāzē, ir iespējama uzņēmuma amatpersonu apskate)⁴). Šādas piegādātāju izpētes pierādījumus būtu jā saglabā izziņu vai ekrānšāviņu veidā, lai šaubu gadījumā būtu iespējams pierādīt, ka tirgus izpētē nav pieļauti konkurences pārkāpumi.

5.2. TIRGUS IZPĒTES NORISE

Tirgus izpēti ieteicams veikt ar e-pasta starpniecību, nosūtot uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus vēlams ne mazāk kā trim, bet vislabāk – vismaz pieciem attiecīgā tirgus dalībniekiem.

Tirgus izpēti ir iespējams arī veikt, telefoniski aptaujājot potenciālos piegādātājus, attiecīgi dokumentējot tirgus izpētes veikšanas laiku, visu aptaujāto piegādātāju nosaukumus un reģistrācijas numurus un to piedāvātā cenas. Par citām tirgus izpētes metodēm plašāku informāciju iespējams iegūt IUB izstrādātajos ieteikumos "[Ieteikumi pasūfītājiem, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un finansējuma saņēmējiem tirgus izpētes veikšanā](#)".

Lai būtu iespējams izvērtēt piegādātāju piedāvāto cenu atbilstību tirgus cenai, tādējādi nodrošinot finansējuma efektīvu izmantošanu, tirgus izpētes laikā ir jāiegūst cenu piedāvājumus no ne mazāk kā diviem savstarpēji nesaistītiem piegādātājiem. Ja no visiem piegādātājiem, kas uzaicināti iesniegt piedāvājumu, piedāvājumu iesniedz tikai viens piegādātājs, pasūfītājam jā uzaicina vēl citus piegādātājus iesniegt savus piedāvājumus, līdz tiek saņemts vismaz vēl viens piedāvājums.

Izvērtējot iesniegtos piedāvājumus, pasūfītājam jāpārlicinās, ka tajos nav pazīmes, ka piedāvājumi nav sagatavoti neatkarīgi (iesniegtajos piedāvājumos nav vienādas kļūdas, no dokumentu elektroniskās informācijas nav konstatējams, ka dokumentu sagatavotājs ir viena un tā pati persona, dažādiem piegādātājiem kā kontaktpersona nav norādīta viena un tā pati

⁴ Pamācība UR datu bāzes izmantošanai: <https://www.ur.gov.lv/lv/jaunumi/aktualitates/celvedis-informacijas-sanemsana-vienumi-info-timeklvietne-dati-vairuma-api/>

persona). Plašāka informācija par konkurences pārkāpuma pazīmēm pieejama Konkurences padomes sagatavotajā pašnovērtējuma rīkā "[Signālsaraksts jeb kā pasūtītājam atpazīt iespējamās kartela pazīmes iepirkumos](#)".

Pasūtītājam no iesniegtajiem piedāvājumiem jāizvēlas piedāvājums, kas pasūtītājam ir ekonomiski visizdevīgākais un vislabāk apmierina tā vajadzības, kā arī nodrošina pasūtītājam piešķirtā finansējuma efektīvu izmantošanu.

Pasūtītājam jāveic pārbaude <https://sankcijas.fid.gov.lv/search>, vai attiecībā uz izvēlēto piegādātāju, tā valdes vai padomes locekli, patieso labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu vai prokūristu, vai personu, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu darbībās, kas saistītas ar filiāli, vai personālsabiedrības biedru, tā valdes vai padomes locekli, patieso labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu vai prokūristu, ja piegādātājs ir personālsabiedrība, neattiecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteiktās sankcijas. Līguma slēgšanas tiesības nedrīkst piešķirt piegādātājam, uz kuru attiecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteiktās sankcijas. Pasūtītājam jānodrošina pierādījumu saglabāšana par veikto pārbaudi (piemēram, saglabājot izdrukas vai ekrānšāviņus).

Pilnvarotajai personai ir jāņem vērā, ka nebūtu pieļaujams, ka projekta īstenošanā, tai skaitā tirgus izpētē, iesaistīto personu funkcijas neatkarīgi un objektīvi traucētu pildīt iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādām citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm. Līdz ar to pilnvarotajai personai ne tikai jāizskaidro visām tirgus izpētē iesaistītajām personām, kas ir uzskatāma par interešu konflikta situāciju un ka šāda situācija nebūtu pieļaujama, bet arī jāveic aktīvas darbības interešu konflikta novēršanai.

Lai nodrošinātu interešu konflikta novēršanu, pasūtītājam ir jāpārliedzinās, ka visas pilnvarotās personas amatpersonas (visi valdes vai padomes locekļi), dalībnieki, akcionāri, patiesā labuma guvēji, pārstāvēttiesīgās personas un iepirkuma komisijas locekļi (ja ir izveidota iepirkuma komisija) un to radnieki neatrodas interešu konfliktā ar piegādātāju, kuram piešķirtas līguma slēgšanas tiesības. Lai to nodrošinātu, pasūtītājam ir jānoskaidro informāciju par pilnvarotās personas amatpersonu (visu valdes vai padomes locekļu), dalībnieku, akcionāru, patiesā labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu un iepirkuma komisijas locekļu (ja ir izveidota iepirkuma komisija) esošajām un bijušajām (iepriekšējo 24 mēnešu periodā) darba vietām un visiem minēto personu radniekiem. Ar plašāku informāciju par to, kā izvairīties no interešu konflikta, iespējams iepazīties IUB skaidrojumā "[Interešu konflikta aktuālie jautājumi publiskajos iepirkumos](#)" un Eiropas Komisijas paziņojumā "[Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu](#)".

Visām pilnvarotās personas amatpersonām (visiem valdes vai padomes locekļiem), dalībniekiem, akcionāriem, patiesā labuma guvējiem, pārstāvēttiesīgajām personām un iepirkuma komisijas locekļiem (ja ir izveidota iepirkuma komisija) jāparaksta apliecinājumu par to, ka minētās personas un to radnieki neatrodas interešu konfliktā ar piegādātāju, kuram piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, atbilstoši šo ieteikumu 1. pielikumam.

ievēribai! Gadījumā, ja laika posmā no brīža, kad pieņemts lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, līdz brīdim, kad tiek slēgts līgums, ir mainījušās pilnvarotās personas amatpersonas, dalībnieki, akcionāri, patiesā labuma guvēji vai pārstāvēttiesīgās personas, arī jaunajām amatpersonām, dalībniekiem, akcionāriem, patiesā labuma guvējiem vai pārstāvēttiesīgajām personām jāparaksta apliecinājums, ka tās neatrodas interešu konfliktā ar piegādātāju, kuram piešķirtas līguma slēgšanas tiesības. Tas pats attiecināms arī uz gadījumiem, ja minētās personas mainās līguma izpildes laikā.

Pasūtītājam jādokumentē tirgus izpētes norise, rakstiski atspoguļojot tirgus izpētes veikšanas laiku, gaitu, iekļaujot visu informāciju par piegādātāju atlasē iesaistītajām personām, aptaujātajiem piegādātājiem (piegādātāja nosaukums, reģistrācijas numurs, uzaicinājuma nosūtīšanas datums), iesniegtajiem piedāvājumiem (piegādātāja nosaukums, reģistrācijas numurs, piedāvājuma saņemšanas datums, piedāvātā līgumcena), pamatojumu konkrētā piedāvājuma izvēlei, veiktajiem korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta novēršanas pasākumiem u. tml.

Ieteicams visus aptaujātos piegādātājus, kas iesnieguši savu piedāvājumu tirgus izpētē, informēt par tirgus izpētes rezultātu.

Pasūtītājam pēc Altum vai citas institūcijas pieprasījuma, kurai normatīvajos aktos paredzētas kontroles un revīzijas tiesības, jāsniedz pamatojumu tirgus izpētē izraudzītā piegādātāja līgumcenai, tās atbilstībai attiecīgo preču, pakalpojumu vai būvdarbu tirgus cenai, kā arī jāpamato tirgus izpētes priekšmeta aprakstā ietvertās norādes.

Pilnvarotā persona vai projekta vadītājs pēc lēmuma pieņemšanas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, izmantojot mans.altum funkcionalitāti "Pieteikums piegādātāju atlasē vērtēšanai", iesniedz tirgus izpētes dokumentāciju ALTUM (skatīt iesniedzamo dokumentu sarakstu šo ieteikumu 2.pielikumā) pārbaudei, vai tirgus izpētē nav pieļauti korupcijas, krāpšanas vai interešu konflikta pārkāpumi. Finansējuma saņēmējs var iesniegt vienu pieteikumu visu veikto tirgus izpēšu pārbaudei.

6. IETEIKUMI PIEGĀDĀTĀJU ATLASĒS VEIKŠANAI

Piegādātāju atlasē veidi atbilstoši MK noteikumiem Nr.104:

Piegādes, pakalpojumi < 70 000 EUR Būvdarbi < 170 000 EUR	Piegādes, pakalpojumi > 70 000 EUR Būvdarbi >170 000 EUR
<ul style="list-style-type: none">• Tirgus izpēte <p>+</p> <ul style="list-style-type: none">• jāievēro interešu konflikta novēršanas noteikumi;• jāveic izdevumu efektivitātes izvērtēšana	<ul style="list-style-type: none">• MK noteikumos Nr. 104 noteiktā procedūra <p>+</p> <ul style="list-style-type: none">• jāievēro interešu konflikta novēršanas noteikumi;• jāveic izdevumu efektivitātes izvērtēšana

Gadījumā, ja paredzamā līgumcena plānotajam piegādes un pakalpojumu līgumam ir mazāka par 70 000 EUR un būvdarbu līgumam mazāka par 170 000 EUR, pasūtītājs veic tirgus izpēti atbilstoši šo ieteikumu 5.sadaļai.

Gadījumā, ka ja paredzamā līgumcena plānotajam piegādes un pakalpojumu līgumam ir vienāda vai lielāka par 70 000 EUR un būvdarbu līgumam vienāda vai lielāka par 170 000 EUR, pasūtītājs veic piegādātāju atlasī atbilstoši šīs sadaļas ieteikumiem un MK noteikumu Nr.104 prasībām.

6.1. PIEGĀDĀTĀJU ATLASĒS PRIEKŠMETA APRAKSTS

Pirms piegādātāju atlasē uzsākšanas pasūtītājam jā sagatavo piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstu. Piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstam ir jābūt sagatavotam tā, lai potenciālais piegādātājs varētu sagatavot pilnvērtīgu piedāvājumu, savukārt pasūtītājs – salīdzināt piegādātāju piedāvājumus un izvēlēties savām vajadzībām un iespējām vispiemērotāko piedāvājumu. Piegādātāju atlasē priekšmeta precīzi jā formulē piegādātāju atlasē priekšmeta tehniskās, funkcionālās vai darbības prasības, jā norāda plānotais līguma izpildes termiņš un citi būtiski līguma izpildes nosacījumi.

Ieteikums! Pasūtītājs, sagatavojot piegādātāju atlasē priekšmeta prasības, aprakstā neietver norādes uz specifisku izcelsmi, īpašu procesu, kas raksturo tikai kāda konkrēta piegādātāja preces vai pakalpojumu, zīmolu, patentu vai specifisku preču veidu, kas noteiktiem piegādātājiem vai precēm rada priekšrocības vai noraidīšanas iemeslu. Minētās norādes pasūtītājs ir tiesīgs ietvert iepirkuma priekšmeta aprakstā, ja tās ir objektīvi nepieciešamas piegādātāju atlasē priekšmeta pastāvēšanai un pasūtītājs šādu nepieciešamību var pamatot. Atsauces uz zīmoliem, standartiem un tml. piegādātāju atlasē aprakstā ir jālieto kopā ar vārdiem "vai ekvivalents".

Piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstā var iekļaut arī prasības attiecībā uz piegādātāju iepriekšējo pieredzi un saimniecisko un finansiālo stāvokli, ievērojot, ka minētās prasības ir samērīgas ar piegādātāju atlasē priekšmeta apjomu (to nepārsniedz) un nerada nepamatotus ierobežojumus piegādātāju dalībai piegādātāju atlasē.

Ievēribai! Nosakot minimālās prasības piegādātāju pieredzei un saimnieciskajam un finansiālajam stāvoklim, pasūtītājam jāizvērtē, vai tās nesamazinās pasūtītāja iespējas saņemt ekonomiski izdevīgākos piedāvājumus. Tāpēc ieteicams nenoteikt pārāk augstas prasības attiecībā uz piegādātāja finansiālo un saimniecisko stāvokli vai pārāk detalizētas prasības attiecībā uz piegādātāja un tā piesaistīto speciālistu pieredzi noteikta apjoma līgumu izpildē. Tāpat ieteicams nenoteikt kvalifikācijas prasības visiem piesaistāmajiem speciālistiem, kā arī izvērtēt nepieciešamību jau piedāvājuma iesniegšanas brīdī piedāvājumā norādīt visus līguma izpildē iesaistāmos speciālistus, kā arī nepieciešamību iepirkuma dokumentācijā iekļaut prasību, ka līguma izpildē obligāti jāpiesaista darba aizsardzības koordinators, jo šāda speciālista piesaiste ir nepieciešama tikai gadījumā, ja būvdarbu līguma izpildē piedalās vairāki būvnieki. Nosakot minimālās prasības piegādātāju pieredzei un saimnieciskajam un finansiālajam stāvoklim, pasūtītājam jānorāda arī iesniedzamie dokumenti (piemēram, atsauksmes, pieņemšanas/ nodošanas akti un tml.) vai informācijas sistēmas, no kurām var gūt pārlicību par piegādātāju sniegtās informācijas patiesumu.

Pasūtītājam jāapsver nepieciešamība piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstā būvkomersantu atlasē noteikt piegādātāja pienākumu finanšu piedāvājumā paredzēt finanšu rezervi pasūtītāja noteiktā procentuālā apmērā. Šādā gadījumā piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstā jāiekļauj nosacījumi, kādos gadījumos šī finanšu rezerve tiks izmantota, piemēram, līgumā neparedzētu papildu darbu vai izmaksu sadārdzinājuma segšanai.

Piegādātāju atlases priekšmeta aprakstā jānorāda piedāvājumu izvēles kritērijs. Tas var būt tikai zemākā cena vai arī var ietvert citus papildu kritērijus, kas saistīti ar līguma izpildes kvalitātes uzlabošanu (piemēram, var tikt paredzēta papildu punktu piešķiršana par kvalitatīvāku un ilgtspējīgāku materiālu piedāvāšanu, par zaļā publiskā iepirkuma kritērijiem, par iesaistīto speciālistu pieredzi un tml.). Plašāku informāciju par dažādiem kvalitātes kritērijiem, ko ieteicams izmantot būvniecībā, iespējams iegūt Latvijas Būvuzņēmēju Partnerības izstrādātājās vadlīnijās "[Vadlīnijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma noteikšanai būvniecības, kā arī "projektēt un būvēt" iepirkumos](#)", savukārt informācija par zaļā publiskā iepirkuma kritērijiem ir iekļauta Ministru kabineta 20.06.2017. noteikumu Nr. 353 "[Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība](#)" pielikumos.

Pasūtītājs piegādātāju atlases priekšmeta aprakstā var paredzēt iespēju samazināt piegādātāju atlases priekšmeta apjomu, izslēdzot konkrētus darbus, ja iesniegtie piedāvājumi pārsniedz pasūtītāja finansiālās iespējas. Šādā gadījumā pasūtītājam būtu jānorāda konkrētas darbu pozīcijas, kas var tikt izslēgtas no piegādātāju atlases priekšmeta apjoma, kā arī jānorāda minēto apjomu izslēgšanas prioritāro secību. Pasūtītājam jāņem vērā, ka nav pieļaujams bez energoauditora un tehniskās dokumentācijas autora iepriekšēja saskaņojuma paredzēt tādu darbu apjomu izslēgšanu, kas var ietekmēt ēkas energoefektivitāti.

Piegādātāju atlases priekšmeta aprakstā jāizvairās iekļaut ierobežojumus sarunu veikšanai ar piegādātājiem par piedāvājumu uzlabošanu, tai skaitā ierobežojumus palielināt sākotnēji piedāvāto cenu.

Piegādātāju atlases priekšmeta aprakstā jānosaka piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa datums un laiks, kas nevar būt īsāks par 10 darbdienu preču vai pakalpojumu iepirkumam un īsāks par 15 darbdienu būvdarbu iepirkumam, skaitot no nākamās darbdienu pēc piegādātāju atlases izziņošanas IUB tīmekļvietnē, jānorāda adrese, kurā iesniedzami piedāvājumi, piedāvājumu noformēšanas kārtību, piemēram, papīra formātā slēgtā aploksnē, papildus paredzot iesniegt piedāvājumu, elektroniski saglabātu datu nesējā vai elektroniskā formātā, parakstītu ar elektronisku parakstu. Tāpat ir jāparedz piedāvājumu iesniegšanas veidu - atnesot to personīgi vai nosūtīt pa pastu, vai piedāvājumu iesniegšanu bez maksas izmantojamā elektroniskā informācijas sistēmā, kura nodrošina pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanu. Tāpat var paredzēt arī piedāvājumu iesniegšanu elektroniskā formātā e-pastā, ja tiek nodrošināta tāda piedāvājuma šifrēšana, kas neļauj šo dokumentu atvērt un apskatīt pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.

6.2. PIEGĀDĀTĀJU ATLASĒS NORISE

Piegādātāju atlasī obligāti jāizziņo publiski, publicējot paziņojumu par finansējuma saņēmēja iepirkuma procedūru IUB publikāciju vadības sistēmā <https://info.iub.gov.lv/lv/meklet> atbilstoši MK noteikumu Nr.104 22.punktam.

Ja pasūtītājam nepieciešams veikt precizējumus izsludinātās piegādātāju atlases dokumentācijā, tas IUB publikāciju vadības sistēmā <https://info.iub.gov.lv/lv/meklet> publicē attiecīgu paziņojumu par finansējuma saņēmēja iepirkuma procedūras pārtraukšanu vai grozījumiem, kurā ietver MK noteikumu Nr.104 3. pielikumā minēto informāciju. Jāņem vērā, ka pēc grozījumu veikšanas piedāvājumu iesniegšanas termiņš pēc tam, kad attiecīgs paziņojums publicēts IUB publikāciju vadības sistēmā, nedrīkst būt īsāks par piecām darbdienu, līdz ar to nepieciešamības gadījumā pasūtītājam jāpagarina piedāvājumu iesniegšanas termiņš.

Pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām pasūtītājs slēgtā sēdē (bez piegādātāju dalības) atver iesniegtos piedāvājumus. Pasūtītājam jānodrošina, ka līdz lēmuma

pieņemšanai par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu citi piegādātāji neiegūst informāciju par piegādātāju atlasē iesniegtajiem piedāvājumiem un citu piegādātāju piedāvātajām cenām.

Pasūtītājam jāizvērtē iesniegtie piedāvājumi atbilstoši piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstā norādītajām prasībām, rūpīgi pārliedzinoties par to, vai par piegādātāja piedāvājumā sniegtās informācijas patiesumu ir iespējams pārliedzināties no trešo pušu (citu pasūtītāju) sniegtajām atsauksmēm vai publiski pieejamās informācijas. Gadījumā, ja piegādātāja sniegtā informācija nav pietiekama piedāvājuma atbilstības pārbaudei, pasūtītājam jālūdz piegādātāju iesniegt papildu informāciju vai skaidrojumus.

Gadījumā, ja pēc piedāvājumu atvēršanas pasūtītājs konstatē, ka iesniegtie piedāvājumi neatbilst tā vajadzībām, pasūtītājs var veikt sarunas ar piegādātājiem par piedāvājumu uzlabošanu atbilstoši MK noteikumu Nr.104 26.punktam. Sarunu gaitā pasūtītājs ir tiesīgs uzaicināt iesniegt piedāvājumus arī citus piegādātājus, kas nebija iesnieguši savus piedāvājumus noteiktajā piedāvājumu iesniegšanas termiņā.

Izvērtējot iesniegtos piedāvājumus, pasūtītājam jāpārliedzinās, ka tajos nav pazīmes, ka piedāvājumi nav sagatavoti neatkarīgi (iesniegtajos piedāvājumos nav vienādas kļūdas, no dokumentu elektroniskās informācijas nav konstatējams, ka dokumentu sagatavotājs ir viena un tā pati persona, dažādiem piegādātājiem kā kontaktpersona nav norādīta viena un tā pati persona). Plašāka informācija par konkurences pārkāpuma pazīmēm pieejama Konkurences padomes sagatavotajā pašnovērtējuma rīkā "[Signālsaraksts jeb kā pasūtītājam atpazīt iespējamās kartēļa pazīmes iepirkumos](#)".

Līguma slēgšanas tiesības jāpiešķir atbilstoši piegādātāju atlasē priekšmeta aprakstā noteiktajam piedāvājuma izvēles kritērijam, izvēloties piedāvājumu, kas pasūtītājam ir ekonomiski visizdevīgākais un vislabāk apmierina tā vajadzības, kā arī nodrošina pasūtītāja piešķirtā finansējuma efektīvu izmantošanu.

Pasūtītājam jāveic pārbaude <https://sankcijas.fid.gov.lv/search>, vai attiecībā uz izvēlēto piegādātāju, tā valdes vai padomes locekli, patieso labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu vai prokūristu, vai personu, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu darbībā, kas saistītas ar filiāli, vai personālsabiedrības biedru, tā valdes vai padomes locekli, patieso labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu vai prokūristu, ja piegādātājs ir personālsabiedrība, neattiecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteiktās sankcijas. Līguma slēgšanas tiesības nedrīkst piešķirt piegādātājam, uz kuru attiecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteiktās sankcijas. Pasūtītājam jānodrošina pierādījumu saglabāšana par veikto pārbaudi (piemēram, saglabājot izdrukā vai ekrānšāviņus).

Pilnvarotajai personai ir jāņem vērā, ka nebūtu pieļaujams, ka projekta īstenošanā, tai skaitā piegādātāju atlasē, iesaistīto personu funkcijas neatkarīgi un objektīvi traucētu pildīt iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādam citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm. Līdz ar to pilnvarotajai personai ne tikai jāizskaidro visām piegādātāju atlasē iesaistītajām personām, kas ir uzskatāma par interešu konflikta situāciju un ka šāda situācija nebūtu pieļaujama, bet arī jāveic aktīvas darbības interešu konflikta novēršanai.

Lai nodrošinātu interešu konflikta novēršanu, pasūtītājam ir jāpārliedzinās, ka visas pilnvarotās personas amatpersonas (visi valdes vai padomes locekļi), dalībnieki, akcionāri, patiesā labuma guvēji, pārstāvēttiesīgās personas un iepirkuma komisijas locekļi (ja ir izveidota iepirkuma komisija) un to radnieki neatrodas interešu konfliktā ar piegādātāju, kuram piešķirtas līguma slēgšanas tiesības. Lai to nodrošinātu, pasūtītājam ir jānoskaidro informāciju par

pilnvarotās personas amatpersonu (visu valdes vai padomes locekļu), dalībnieku, akcionāru, patiesā labuma guvēju, pārstāvēttiesīgo personu un iepirkuma komisijas locekļu (ja ir izveidota iepirkuma komisija) esošajām un bijušajām (iepriekšējo 24 mēnešu periodā) darba vietām un visiem minēto personu radiniekiem. Ar plašāku informāciju par to, kā izvairīties no interešu konflikta, iespējams iepazīties IUB skaidrojumā "[Interešu konflikta aktuālie jautājumi publiskajos iepirkumos](#)" un Eiropas Komisijas paziņojumā "[Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu](#)".

Visām pilnvarotās personas amatpersonām (visiem valdes vai padomes locekļiem), dalībniekiem, akcionāriem, patiesā labuma guvējiem, pārstāvēttiesīgajām personām un iepirkuma komisijas locekļiem (ja ir izveidota iepirkuma komisija) jāparaksta apliecinājumu par to, ka minētās personas un to radinieki neatrodas interešu konfliktā ar piegādātāju, kuram piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, atbilstoši šo ieteikumu 1. pielikumam.

ievēribai! Gadījumā, ja laika posmā no brīža, kad pieņemts lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, līdz brīdim, kad tiek slēgts līgums, ir mainījušās pilnvarotās personas amatpersonas, dalībnieki, akcionāri, patiesā labuma guvēji vai pārstāvēttiesīgās personas, arī jaunajām amatpersonām, dalībniekiem, akcionāriem, patiesā labuma guvējiem vai pārstāvēttiesīgajām personām jāparaksta apliecinājums, ka tās neatrodas interešu konfliktā ar piegādātāju, kuram piešķirtas līguma slēgšanas tiesības. Tas pats attiecināms arī uz gadījumiem, ja minētās personas mainās līguma izpildes laikā.

Pēc lēmuma pieņemšanas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, pasūtītājam piecu darba dienu laikā jāinformē visus piegādātājus par pieņemto lēmumu un gadījumā, ja kāds no piegādātājiem ir bijis noraidīts, par to ir jāinformē noraidītais piegādātājs un jānorāda noraidīšanas pamatojums.

Pasūtītājam jāpublicē IUB tīmekļvietnē <https://info.iub.gov.lv/lv/meklet> paziņojums par iepirkuma procedūras rezultātiem, kurā jāietver visa nepieciešamā informācija atbilstoši MK noteikumu Nr.104 4.pielikumam.

Pasūtītājam jādokumentē piegādātāju atlases norise, rakstiski atspoguļojot vismaz informāciju par piegādātāju atlasē iesaistītajām personām, piedāvājumu atvēršanas datumu, saņemtajiem piedāvājumiem (piegādātāja nosaukums, reģistrācijas numurs, piedāvātā cena), piedāvājumu izvērtēšanas datumu, piedāvājumu salīdzinājumu, noraidītajiem piegādātājiem, izraudzītā piedāvājuma priekšrocībām attiecībā pret katru iesniegto piedāvājumu. Ja notikušas sarunas, jānorāda sarunu norises laiku un veidu (piemēram, elektroniska sarakste), visus sarunu dalībniekus, kā arī sarunās saņemtos uzlabotos piedāvājumus (piegādātāja nosaukums, reģistrācijas numurs, piedāvātā cena), uzlaboto piedāvājumu salīdzinājumu, kurā norāda izraudzītā piedāvājuma priekšrocības attiecībā pret katru iesniegto piedāvājumu.

Pasūtītājam pēc Altum vai citas institūcijas pieprasījuma, kurai normatīvajos aktos paredzētas kontroles un revīzijas tiesības, jāsniedz pamatojumu piegādātāju atlasē izraudzītā piegādātāja līgumcennai, tās atbilstībai attiecīgo preču, pakalpojumu vai būvdarbu tirgus cenai, kā arī jāpamato piegādātāju atlases priekšmeta aprakstā ietvertās norādes.

Pilnvarotā persona vai projekta vadītājs pēc lēmuma pieņemšanas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un paziņojuma par piegādātāju atlases rezultātu publicēšanas IUB tīmekļvietnē, izmantojot mans.altum funkcionalitāti "Pieteikums piegādātāju atlases vērtēšanai", iesniedz piegādātāju atlases dokumentāciju ALTUM (skatīt iesniedzamo dokumentu sarakstu šo ieteikumu 3.pielikumā) pārbaudei, vai piegādātāju atlasē nav pieļauti korupcijas, krāpšanas vai interešu konflikta pārkāpumi.

7. NORĀDĪJUMI LĪGUMOS IEKĻAUJAMĀM PRASĪBĀM

- Līgumos projekta īstenošanai obligāti jāiekļauj **atsauce uz dzīvokļa īpašnieku pilnvarojumu**, proti, uz daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē nolemto par pilnvarojumu parakstīt projekta realizācijas līgumus, piemēram:
"(...), ievērojot daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas [adrese] dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē nolemto par pilnvarojumu Pasūtītājam slēgt šo līgumu dzīvokļu īpašnieku vārdā, noslēdz šādu līgumu (...)"
- Līgumos projekta īstenošanai obligāti jāiekļauj **rēķinu izrakstīšanas kārtība, piemēram:**
"Par Līguma summas attiecināmo izmaksu daļu Izpildītājs izraksta atsevišķus rēķinus pakalpojuma saņēmējiem - dzīvokļu īpašnieku kopības daļai, atsevišķus rēķinus dzīvokļu īpašniekiem, kas ir saimnieciskās darbības veicēji, dzīvokļu īpašniekam, kas ir pašvaldība, un atsevišķus rēķinus tiem dzīvokļu īpašniekiem, kas projekta finansēšanā piedalās ar savu līdzfinansējumu."
- Līgumos projekta īstenošanai jāiekļauj norādījumi par **rēķinos obligāti iekļaujamo informāciju:**
 - maksātāja nosaukums;
 - pasūtītājs;
 - pakalpojuma saņēmējs: dzīvokļa īpašnieks vai dzīvokļu īpašnieku kopības daļa atbilstoši pakalpojuma saņēmēju sarakstam (pakalpojuma saņēmēju sarakstu izpildītājam iesniedz pasūtītājs);
 - līgumu identificējoša informācija;
 - informāciju, kas norāda uz projektu - projekta/ atbalsta līguma numurs/ projekta adrese;
 - rekvizīti atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma un likuma "Par grāmatvedību" prasībām;
 - avansa rēķinā ir jānorāda, ka tas ir avansa rēķins, bet pārējos rēķinos - izpildīto darbu nodošanas - pieņemšanas akta numurs un periods, par kuru tiek izrakstīts rēķins.
- Līgumos projekta īstenošanai ir jāparedz pilnvarotās personas tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka **līguma izpildes laikā ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas** vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas ES vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas (Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.1 panta trešā daļa).
- Līgumā par būvdarbu veikšanu jāparedz izpildītāja **pienākums uzsākt būvdarbu izpildi ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc būvdarbu līguma noslēgšanas.**
- Līgumā par projekta vadības pakalpojumiem būtu obligāti jāparedz, ka **daļa no samaksas** par projekta vadības pakalpojumiem **tiek izmaksāta projekta vadītājam tikai pēc tam, kad Altum veicis projekta īstenošanas pārbaudi un piešķīris kapitāla atlaidi.**
- Līgumos projekta īstenošanai būtu jāparedz **nosacījumus līguma grozījumu veikšanai.** Piemēram, būvniecībā ļoti bieži darbu izpildes laikā atklājas iepriekš neparedzēti apstākļi, materiālu piegāde tiek kavēta, līguma pusēm rodas nepieciešamība pēc materiālu/tehnoloģijas maiņas, papildu darbiem, termiņa pagarinājuma, t.sk. trešo personu (piemēram, dzīvokļu īpašnieku) rīcības dēļ. Līguma grozījumu iespējas iekļaušana līgumā nodrošina, ka līguma izpilde kļūst elastīgāka.

Līgumā par būvdarbu veikšanu ieteicams paredzēt vismaz šādas **līguma pagarināšanas iespējas**:

- gadījumos, ja līguma izpildes laikā ir radusies nepieciešamība noteikt tehnoloģisko pārtraukumu;
- gadījumos, ja būvdarbu veikšanas laikā ir atklājusies nepieciešamība veikt papildu būvdarbus, kuri nav iekļauti līgumā, bet kuri kļuvuši nepieciešami līguma izpildei, un kuru dēļ izpildītājs līgumā noteiktajā darbu izpildes termiņā nevar pabeigt līgumā noteiktos būvdarbus.
- gadījumos, ja darbu izpilde tiek kavēta no izpildītāja neatkarīgu iemeslu dēļ.

Līgumā par būvdarbu veikšanu ieteicams paredzēt vismaz šādas iespējas veikt **izmaiņas būvdarbu apjomos**:

- gadījumos, ja līguma izpildes laikā tiek veiktas izmaiņas būvniecības dokumentācijā - atbilstoši veiktajām un būvuzrauga un autoruzrauga apstiprinātajām izmaiņām būvniecības ieceres dokumentācijā,
- noteiktos gadījumos (kas detalizēti noteikti līgumā) palielināt vai samazināt darbu daudzumu vai vienoties par papildu darbiem;
- aizstāt līgumā paredzētos materiālus ar ekvivalentiem vai labākiem vai mainīt tehnoloģisko risinājumu.

- Lai nodrošinātu principa "**Nenodarīt būtisku kaitējumu**" ievērošanu, līgumos par būvdarbu veikšanu ir obligāti jāiekļauj šādi izpildītāja pienākumi:
 - nodrošināt, ka 70% no radītajiem būvniecības (ne bīstamajiem) atkritumiem vai demontāžas atkritumiem ir nodoti šī atkritumu veida pārstrādātājiem;
 - nodrošināt, ka azbestu saturoši izstrādājumi tiek apstrādāti un transportēti atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām darbā ar azbestu, tai skaitā nepieļaujot azbesta šķiedru vai putekļu nokļūšanu vidē;
 - nodrošināt, ka būvdarbu laikā tiek veikti pasākumi trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisiju samazināšanai.

Papildus ieteikumus līgumā iekļaujamajiem nosacījumiem iespējams atrast Ministru kabineta 05.07.2022. noteikumos Nr. 419 "[Noteikumi par publisko būvdarbu līgumos obligāti ietveramajiem noteikumiem un to saturu](#)"

Apliecinājums par interešu konflikta neesamību

apliecinājums par to, ka visas pilnvarotās personas amatpersonas, dalībnieki, akcionāri, pārstāvēttiesīgās personas, patiesā labuma guvēji un iepirkuma komisijas locekļi (ja ir izveidota iepirkuma komisija), kā arī minēto personu radnieki neatrodas interešu konfliktā ar izvēlēto piegādātāju, tā amatpersonām, dalībniekiem, akcionāriem, pārstāvēttiesīgajām personām, patiesā labuma guvējiem, kā arī minēto personu radniekiem

Es, pilnvarotās personas _____,

(nosaukums, reģistrācijas Nr.)

_____, _____, _____,
(amats / loma) (personas kods) (vārds, uzvārds)

ar parakstu apliecinu, ka _____ interešu konfliktā ar izvēlēto piegādātāju:
(atrodas, neatrodas)

(nosaukums vai vārds, uzvārds)

(reģistrācijas numurs vai personas kods)

- manus pienākumus neatkarīgi un objektīvi netraucē pildīt iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādām citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm saistībā ar izvēlēto piegādātāju.

Esmu informēts(-a) un piekrītu, ka par nepatiesas informācijas sniegšanu atbildīgā institūcija var pieņemt lēmumu par finansējuma daļēju vai pilnīgu neizmaksāšanu vai piešķirtā finansējuma atgūšanu.

Datums _____

Vārds, uzvārds _____

Paraksts _____

ALTUM IESNIEDZAMO DOKUMENTU SARAKSTS PAR VEIKTO TIRGUS IZPĒTI

Nr. p.k.	Dokumenta nosaukums
1.	Informācija par aptaujātajiem piegādātājiem (nosaukums, reģistrācijas Nr.)
2.	Informācija par saņemtajiem piedāvājumiem (piegādātāja nosaukums, reģistrācijas Nr.), pievienojot visus iesniegtos piedāvājumus
3.	Informācija par izvēlēto piegādātāju (nosaukums, reģistrācijas Nr., cena) un tā apakšuzņēmējiem (ja tādi piesaistīti - tikai būvdarbu tirgus izpētē)
4.	Apliecinājumi par interešu konflikta neesamību (1.pielikums)
5.	Tirgus izpētes norises dokumentācija:
5.1.	Tirgus izpētes priekšmeta apraksts, kas nosūtīts potenciālajiem piegādātājiem (tai skaitā nosūtītais e-pasts)
5.2.	Protokols, lēmums un tml., kurā norādīts pamatojums konkrētā piedāvājuma izvēlei
5.3.	Protokols, lēmums vai citi pierādījumi veiktajiem interešu konflikta, korupcijas un krāpšanas novēršanas pasākumiem, kuros atspoguļots, ka ir izvērtēts, ka aptaujātie uzņēmumi nav savstarpēji saistīti (piemēram, izdrukas no Uzņēmumu reģistra, Lursoft vai Firmas.lv datu bāzes) un piedāvājumi ir sagatavoti neatkarīgi
5.4.	Pierādījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.1.panta pārbaudei (piemēram, ekrānšāviņi)

Ievērojami!

Ja pēc ALTUM saskaņojuma saņemšanas tirgus izpētes dokumentācijā vai tās norisē tiek veiktas izmaiņas, tad tirgus izpētes norises dokumentācija ir jāiesniedz ALTUM atkārtotai saskaņošanai sistēmā mans.altum.lv, pievienojot pamatojumu (piemēram, protokolu vai lēmumu) veiktajām izmaiņām.

ALTUM IESNIEDZAMO DOKUMENTU SARAKSTS PAR VEIKTO PIEGĀDĀTĀJU ATLASI

Nr. p.k.	Dokumenta nosaukums
1.	Rīkojums par iepirkuma komisijas izveidošanu / lēmums par pilnvarojumu veikt iepirkumu
2.	Piegādātāju atlases priekšmeta apraksts;
3.	Informācija par paziņojuma par iepirkumu publikāciju IUB Publikāciju vadības sistēmā (pieteikumā būs jānorāda datums un saite)
4.	Informācija par saņemtajiem piedāvājumiem (piegādātāju nosaukums, reģistrācijas Nr.), pievienojot visus iesniegtos piedāvājumus
5.	Informācija par izvēlēto piegādātāju (nosaukums, reģistrācijas Nr., cena) un tā apakšuzņēmējiem (ja tādi piesaistīti - tikai būvdarbu piegādātāju atlasē)
6.	Informācija par piegādātāja piedāvājumā norādītajiem speciālistiem (ja noteiktas prasības attiecībā uz piesaistāmajiem speciālistiem) – vārds, uzvārds, sertifikāta numurs, loma līguma izpildē
7.	Apliecinājumi par interešu konflikta neesamību (1.pielikums)
8.	Piegādātāju atlases norises dokumentācija:
8.1.	Protokols par veiktajām izmaiņām iepirkuma dokumentācijā (ja šādas izmaiņas veiktas), piedāvājumu atvēršanu, izvērtēšanu, sarunām, ja tādas bijušas, un lēmuma pieņemšanu
8.2.	Protokols, lēmums vai citi pierādījumi veiktajiem interešu konflikta, korupcijas un krāpšanas novēršanas pasākumiem, kuros atspoguļots, ka ir izvērtēts, ka piedāvājumus iesniegušie uzņēmumi nav savstarpēji saistīti (piemēram, izdrukas no Uzņēmumu reģistra, Lursoft vai Firmas.lv datu bāzes) un piedāvājumi ir sagatavoti neatkarīgi
8.3.	Pierādījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.1.panta pārbaudei (piemēram, ekrānšāviņi)
8.4.	Pierādījumi (ekrānšāviņš, izziņa) nodokļu parādu neesamības pārbaudei, ja piegādātāju atlases priekšmeta aprakstā bija izvirzīti nosacījumi, ka par uzvarētāju atzītajam piegādātājam nevar būt nodokļu parādu noteiktā apmērā;
8.5.	Sarakste ar piegādātājiem par papildu informācijas vai skaidrojumu sniegšanu vai piedāvājumu precizēšanu, ja tāda ir bijusi;
8.6.	Pierādījumi, ka piegādātājiem tika paziņots par piegādātāju atlases rezultātu (vēstules un tml.);
8.7.	Informācija par paziņojuma par iepirkuma rezultātu publikāciju IUB Publikāciju vadības sistēmā (pieteikumā būs jānorāda datums un saite)

Ievērībai!

Ja pēc ALTUM saskaņojuma saņemšanas piegādātāju atlases dokumentācijā vai tās norisē tiek veiktas izmaiņas, tad piegādātāju atlases norises dokumentācija ir jāiesniedz ALTUM atkārtotai saskaņošanai sistēmā mans.altum.lv, pievienojot pamatojumu (piemēram, protokolu vai lēmumu) veiktajām izmaiņām.

NODERĪGI MATERIĀLI

Lai efektīvi novērstu iespējamās krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta riskus, aicinām iepazīties ar šādiem informatīvajiem materiāliem:

- IUB skaidrojums "[Interesešu konflikta aktuālie jautājumi publiskajos iepirkumos](#)";
- Eiropas Komisijas paziņojums "[Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu](#)";
- Konkurences padomes sagatavotais pašnovērtējuma rīks "[Signālsaraksts jeb kā pasūfītājam atpazīt iespējamās kartela pazīmes iepirkumos](#)";
- Eiropas Komisijas [Informatīvs paziņojums par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem](#).